

BOLETIN DEL CLERO
DEL
OBISPADO DE LEON.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

PII

DIVINA PROVIDENTIA

PAPAE IX.

EPISTOLA ENCYCLICA

AD OMNES PATRIARCHAS, PRIMATES, ARCHIEPISCOPOS,
EPISCOPOS, ALIOSQUE LOCORUM ORDINARIOS
GRATIAM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES.

PIUS PP. IX.

VENERABILES FRATRES

SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Etsi multa luctuosa et acerba pati ex ipsis diuturni Nostri Pontificatus exordiis Nobis contigerit variis de causis, quas in litteris encyclicis crebro ad Vos datis explicavimus; adeo tamen postremis hisce annis crevit ærumnarum moles, ut ea pæne obrueremur, nisi Nos divina benignitas sustentaret. Imo vero modo res eo devenit, ut mors ipsa vitæ tot fluctibus exagitatae præstare videatur, et elatis in cælum oculis exclamare cogamur interdum: *melius est nos mori, quam videre mala sanctorum* (1). Scilicet ex quo alma hæc Urbs Nostra, permittente Deo, armorum vi capta, hominumque regimini subacta fuit contemptorum iuris, religionis hostium; quibus humana omnia et divina promiscua sunt, nulla ferme dies transiit, quin aliis atque aliis iniuriis atque vexationibus cordi Nostro iam saucio novum aliquod vulnus inflingeretur. Personant adhuc ad aures Nostras questus et gemitus virorum et virginum e religiosis familiis, quæ a suis sedibus exturbatae et egentes, hostili more profigantur ac dissiiciuntur, quemadmodum in iis locis fieri solet ubicumque ea factio dominatur, quæ ad socialem ordinem pervertendum intendit; quip-

(1) I Machab. 3, 59.

pe velut, Athanasio teste, magnus inquiebat Antonius, omnes quidem christianos diabolus odit, sed probos monachos, Christique virgines tolerare nullo modo potest. Illud etiam nuper vidimus quod nunquam futurum suspicabamur, sublatam et abolitam Universitatem Nostram Gregorianam ideo institutam, ut ad eam (iuxta veteris auctoris effatum de Romana Anglo-saxonum schola scribentis) iuniores clerici e longinquis etiam regionibus in doctrina et fide catholica erudiendi venirent, ne quid in suis ecclesiis sinistrum, aut catholicæ unitati contrarium doceretur, et sic in fide stabili roborati ad propria remearent. Ita dum per nefarias artes paulatim omnia Nobis subducuntur præsidia et instrumenta, quibus Ecclesiam universam regere ac moderari valeamus, luculenter patet, quanto pere a veritate abhorreat quod affirmatum fuit, nihil esse imminutum, urbe Nobis adempta, de libertate Romani Pontificis in exercitio spiritualis ministerii et in iis agendis quæ ad catholicum pertinent orbem; simulque manifestius quotidie evincitur quam vere ac merito declaratum toties a Nobis et inculcatum fuerit, sacrilegam ditionis Nostræ usurpationem eo præsertim spectasse ut Pontificii Primatus vis et efficacia frangeretur, ipsaque tandem catholica religio, si fieri posset, plane deleretur.

Verum non hoc Nobis potissime constitutum est ut de iis malis ad Vos scriberemus, quibus Urbs hæc Nostra et universa simul divexatur Italia; imo angores hosce Nostros moestis fortasse premere mus silentio, si divina daretur clementia, lenire Nos posse dolores acerrimos, quibus tot Venerabiles Fratres sacrorum Antistites eorumque Clerus et populus in aliis regionibus cruciantur.

Vos enimvero non latet, Venerabiles Fratres, quosdam ex Helveticæ fœderationis Pagis, non tam ab heterodoxis compulsos, quorum imo nonnulli facinus reprobarunt, quam ab actuosis sectarum asseclis hodie passim rerum potitis, omnem pervertisse ordinem, ipsaque suffodisse constitutionis Ecclesiæ Christi fundamenta non modo contra quamlibet iustitiæ rationisque normam, sed obstante etiam data publice fide; quum ex solemnibus pactis, suffragio et auctoritate quoque legum fœderationis munitis, sartam tectam catholicis manere oporteret religiosam libertatem. Deploravimus equidem in Allocutione Nostra habita die 23 Decembris anni præteriti illatam religiosæ rei vim ab illorum Pagorum Guberniis «sive decernendo de dogmatibus catholicæ fidei, sive favendo apostatis, sive exercitium intercipiendo episcopalis potestatis.» At vero iustissimæ querelæ Nostræ, exhibitæ etiam mandantibus Nobis fœderali Consilio a Nostro Negotiorum Gestore, neglectæ plane fuerunt nec æquior ratio habita fuit ex postulationum a catholicis cuiusvis ordinis, et ab Helvetico Episcopatu iterum atque iterum editarum; quin imo irrogatæ pridem iniuriæ novis et gravioribus cumulatae sunt.

Nam post violentam eiectionem Venerabilis Fratris Gasparis Episcopi Hebronensis et Vicarii Apostolici Gebennensis, quæ tam decora et gloriosa patienti, quam fœda et indecora mandantibus atque executantibus extitit, Gebennense Gubernium diebus 23 Martii et 27

Augusti huius anni duas promulgavit leges plane consentaneas edicto proposito mense Octobri superioris anni, quod in memorata Allocutione fuerat a Nobis improbatum. Nimirum idem Gubernium sibi ius arrogavit refingendi in eo Pago constitutionem Ecclesiæ catholice, eamque exigendi ad democraticam formam, subiiciens Episcopum cum quoad exercitium propriæ iurisdictionis et administrationis, tum quoad potestatis suæ delegationem auctoritati civili; vetans ne in Pago illo domicilium haberet: definiens parœciarum numerum et limites; proponens formam et conditiones electionis parochorum et vicariorum, casusque et modum revocationis eorum aut suspensionis ab officio; tribuens laicis hominibus ius illos nominandi, laicis item credens temporalem cultus administrationem, eosque, inspectorum instar, rei ecclesiasticæ generatim præficiens. Cautum præterea his legibus, ut sine Gubernii venia, et hac quidem revocabili, parochi et vicarii functiones nullas exercerent, nullas dignitates acciperent illis ampliores quam per populi electionem essent adepti, iidemque a potestate civili ad iusiurandum adigerentur in ea verba quibus veri nominis apostasia continetur. Nemo non videt huiusmodi leges non solum irritas et nullius roboris esse ex omnimodo potestatis defectu in legislatoribus laicis et ut plurimum heterodoxis; sed etiam in iis quæ præcipiunt sic adversari catholicæ fidei dogmatibus, et ecclesiasticæ disciplinæ per œcumenicam Synodum Tridentinam et Pontificias constitutiones sancitæ, ut eas omnino a Nobis improbari damnarique oporteat.

Nos itaque ex officii Nostri debito, auctoritate Nostra Apostolica eas solemniter reprobamus et condemnamus; declarantes simul, illicitum esse ac plane sacrilegum iuramentum ab ipsis indictum; eosque propterea omnes, qui in Gebennensi tractu aut alibi iuxta earumdem legum decreta aut non absimili modo, suffragante populo et confirmante civili potestate electi, audeant obire munia ecclesiastici ministerii, ipso facto incurrere in excommunicationem maiorem peculiariter reservatam huic Sanctæ Sedi aliasque pœnas canonicas: adeoque eos omnes fugiendos esse a fidelibus, iuxta divinum monitum, tamquam alienos et fures qui non veniunt nisi ut furentur, mactent et perdant (1).

Tristia quidem et funesta hæc sunt, quæ hactenus commemoravimus, sed funestiora etiam contigerunt in quinque ex septem Pagis, quibus constat Basileensis Diœcesis, nempe Soloduri, Bernæ, Basileæ-campestris, Argoviæ, Turegi. Ibi quoque de parœciis, deque parochorum atque vicariorum electione et revocatione leges latæ sunt Ecclesiæ regimen, divinamque constitutionem evertentes, ecclesiasticum ministerium sæculari dominationi subiicientes et omnino schismaticæ; quas proinde, eamque nominatim, quæ lata est a Gubernio Solodurensi die 23 Decembris anno 1872, reprobamus et damnamus, et tamquam reprobatas et damnatas perpetuo habendas decernimus. Quum porro Ven. Frater Eugenius Episcopus Basileensis iusta indignatione et Apostolica constantia reiecisset articulos quos-

(1) Ioan. 10, 5. 10.

dam in conciliabulo seu *conferentia*, ut aiunt, *diœcesana*, ad quam convenerant Delegati quinque Pagorum supra dictorum, constitutos, sibi que propositos, et omnino necessariam haberet reiiciendi causam, quod episcopalem auctoritatem læderent, regimen hierarchicum subverterent, et hæresi faverent aperte; ob eam rem ab Episcopatu deiectus, a suis ædibus abstractus et in exilium violenter actus fuit. Tum nullum fraudis aut vexationis genus omissum, ut in quinque Pagis prædictis clerus et populus in schisma induceretur; interdictum clero a quolibet commercio cum Pastore exulante, iussumque datum cathedrali Capitulo Basileensi, ut ad electionem Vicarii Capitularis vel Administratoris conveniret, perinde ac si Sedes episcopalis reapse vacaret; quod facinus indignum strenue Capitulum edita protestatione ab se reiecit. Interim decreto et sententia Magistratum civilium Bernensium novem et sexaginta parochis territorii Iurensis primo indictum est ne ministerii sui functiones obirent, dein vero abdicatum officium, hac una de causa quod palam testati essent, sese legitimum Episcopum et Pastorem Ven. Fratrem Eugenium unice agnoscere, seu nolle se turpiter ab unitate catholica desciscere. Quo factum est, ut totum illud territorium quod catholicam fidem constanter retinuerat, et Bernensi Pago iam pridem iunctum fuerat ea lege pactoque ut religionis suæ liberum atque inviolatum exercitium haberet; parœcialibus concionibus, solemnibus baptismatis, nuptiarum et funerum privaretur, conquerrante frustra et reclamante fidelium multitudine iam per summam iniuriam in hoc discrimen adducta, ut vel schismaticos hæreticosque pastores politica auctoritate intrusos recipere, vel quocumque sacerdotum auxilio et ministerio destitui cogatur.

Nos utique Deo benedicimus qui eadem gratia, qua martyres olim erigebat et confirmabat, sustentat modo ac roborat eam partem electam catholici gregis, quæ viriliter sequitur Episcopum suum opponentem murum pro domo Israel ut stet in prælio in die Domini (1), et nescia formidinis vestigiis ingreditur ipsius Capitis Martyrum Iesu Christi, dum agni mansuetudinem ferociæ luporum obiiciens fidem suam alacriter constanterque propugnat.

Nobilem hac Helvetiorum fidelium constantiam æmulatur haud minori commendatione clerus populusque fidelis in Germania, qui et ipse sequitur exempla illustria Præsulum suorum. Hi enimvero spectaculum facti sunt mundo et angelis et hominibus, qui eosdem indutos catholicæ lorica veritatis et galea salutis prælia Domini strenue præliari undique circumspiciunt, eorumque animi fortitudinem invictamque constantiam eo magis admirantur et eximiis laudibus extollunt, quo magis in dies invalescit acerrima persecutio adversus eos commota in Germanico Imperio ac potissimum in Borussia.

Præter multas et graves iniurias catholicæ Ecclesiæ superiori anno irrogatas, Gubernium Borussicum durissimis et iniquissimis perlatis legibus a pristino more prorsus alienis universam Clericorum institutionem et educationem laicæ potestati ita subiecit, ut ad hanc per-

(1) Ezech. 13. 5.

tineat inquirere ac decernere, quomodo clerici erudiendi ac fingendi sint ad sacerdotalem vitam et pastoraalem; atque ulterius progrediens eidem potestati ius tribuit cognoscendi et iudicandi de collatione cuiusvis officii et beneficii ecclesiastici, atque etiam sacros pastores officio et beneficio privandi. Præterea quo celerius et plenius ecclesiasticum regimen et hierarchicæ subiectionis ordo ab ipso Christo Domino constitutus subverteretur, plura ab iisdem legibus iniecta sunt impedimenta Episcopis quominus per censuras pœnasque canonicas sive animarum saluti, sive sanitati doctrinæ in scholis catholicis, sive obsequio sibi a clericis debito opportune prospiciant; non aliter enim per eas leges fas est Episcopis hæc agere, quam iuxta placitum civilis auctoritatis et ad normam ab ipsa propositam. Demum nequid deesset quo catholica Ecclesia penitus opprimeretur, regium tribunal pro ecclesiasticis negotiis institutum fuit, quo vocari possint Episcopi sacrique Pastores cum a privatis hominibus qui iis subsunt, tum a publicis magistratibus, ut reorum instar iudicium sustineant, et in exercitio spiritualis muneris cœrceantur.

Sic Ecclesia Christi sanctissima, cui solemnibus etiam iteratisque supremorum Principum sponsionibus, publicisque pactis conventis asserta fuerat necessaria et plena religionis libertas, nunc luget in iis locis omni suo spoliata iure, et infestis obnoxia viribus quæ extremum illi minantur excidium; novæ enim leges eo pertinent ne amplius possit existere. Nil mirum igitur quod religiosa tranquillitas pristina graviter eo in Imperio perturbata fuerit ab huiusmodi legibus aliisque Borussici Gubernii consiliis et actibus Ecclesiæ infensissimis. At perturbationis huius culpam perperam omnino conicere quis vellet in Germanici Imperii Catholicos. Nam si istis vitio vertendum est, quod legibus illis non acquiescant; quibus salva conscientia acquiescere nequeunt, pari de causa parique modo taxandi essent Iesu Christi Apostoli et Martyres qui atrocissima quæque supplicia et mortem ipsam subire maluerunt; quam proprium prodere officium sanctissimæque suæ religionis iura violare, impiis obsequendo persecutorum Principum mandatis. Sane, Venerabiles Fratres, si præter leges civilis imperii aliæ nullæ extarent, et hæc quidem sublimioris ordinis, quas agnoscere oportet, violare nefas; si propterea civiles eadem leges supremam constituerent conscientiæ normam, sicut impie iuxta et absurde quidam contendunt, reprehensione potius quam honore et laude digni forent primævi martyres et qui deinceps eos sequuti sunt dum pro Christi fide et Ecclesiæ libertate sanguinem fuderunt; imo vero ne licuisset quidem obstantibus legibus invitisque principibus christianam tradere et propagare religionem, Ecclesiamque fundare. Fides tamen docet, et humana ratio demonstrat, duplicem existere rerum ordinem, simulque binas distinguendas esse potestates in terris, alteram naturalem quæ humanæ societatis tranquillitati et sæcularibus negotiis prospiciat, alteram vero, cuius origo supra naturam est, quæ præest civitati Dei, nimirum Ecclesiæ Christi ad pacem animarum et salutem æternam divinitus instituta. Hæc autem duplicis potestatis officia sapientissime ordinata sunt, ut reddantur quæ

sunt Dei Deo, et propter Deum quæ sunt Cæsaris Cæsari; qui *ideo magnus est, quia cælo minor est; illius enim est ipse, cuius cælum est et omnis creatura* (1). A quo certe divino mandato nunquam deflexit Ecclesia, quæ semper et ubique fidelium suorum animis ingerere contendit obsequium, quod inviolabiliter servare debent erga supremos Principes, eorumque iura quoad sæcularia; docuitque cum Apostolo, esse Principes non timori boni operis sed mali, iubens fideles subditos esse non solum propter iram, quia Princeps gladium portat vindex in iram ei qui malum agit, sed etiam propter conscientiam, quia in officio suo Dei minister est (2). Hunc autem Principum metum ipsa cohibuit ad opera mala, eundem plane excludens a divinæ legis observantia, memor eius quod fideles docuit beatus Petrus: *nemo vestrum patiatur ut homicida, aut fur, aut maledicus, aut alienorum appetitor; si autem ut christianus, non erubescat glorificet autem Deum in isto nomine* (3).

Quæ cum ita sint, facile intelligetis, Venerabiles Fratres, quanto animi dolore Nos affici oportuerit legentes in epistola nuper ad Nos data ab ipso Germanico Imperatore criminationem non minus atrocem quam insperatam adversus partem, ut ipse ait, catholicorum sibi subditorum, præsertim vero adversus catholicum Germaniæ Clerum et Episcopos. Cuius criminationis ea causa est quod hi nec vincula et tribulationes verentes nec facientes animam suam pretiosiorum quam se (4), parere recusent commemoratis legibus, eadem constantia, qua priusquam illæ iuberentur, protestati fuerant denunciantes earum vitia, expostulationibus explicata gravibus, luculentis, solidissimis, quas toto plaudente orbe catholico et non paucis etiam ex heterodoxis, Principi, Administris eius, atque ipsis supremis Regni Comitibus exhibuerant. Ob eam rem nunc ipsi perduellionis crimine insimulantur, quasi in unum consentiant et conspirent cum iis qui omnes humanæ societatis ordines perturbare nituntur, posthabitis innumeris, præclarisque argumentis, quæ inconcussam eorum fidem et observantiam in Principem, studiumque incensum erga patriam evidenter testantur. Imo Nos ipsi rogamur, ut catholicos illos et sacros Pastores adhortemur ad earum legum observantiam, quod eo valet ut Nostram Ipsi operam gregi Christi opprimendo et dispergendo conferamus. Verum Deo freti confidimus, serenissimum Imperatorem, rebus melius compertis ac perpensis, reiecturum suspicionem tam inanem atque incredibilem erga subditos fidelissimos conceptam, neque passurum diutius, ut eorum honor tam fœda discerpatur obtrectatione, et immerita adversus illos perduret insectatio. Ceterum Imperialem hanc epistolam ultro præterissemus hoc loco, nisi, Nobis plane insciis et more certe insueto, vulgata fuisset ab officiali Berolini ephemeride

(1) Tertull. apolog. cap. 30.

(2) Rom. 13, 3. seqq.

(3) I Petr. 4, 14. 15.

(4) Act. 20, 24.

una cum alia manu Nostræ exarata, qua serenissimi Imperatoris iustitiam pro Ecclesia catholica in Borussia appellavimus.

Hæc quæ hucusque recensuimus, ante omnium oculos posita sunt: quare dum cœnobitæ et Deo devotæ virgines communi omnium civium libertate privantur et immani asperitate eiiciuntur, dum publicæ scholæ, in quibus catholica iuventus instituitur, a salutari Ecclesiæ magisterio ac vigilantia quotidie magis eximuntur, dum sodalitia ad pietatem fovendam instituta ipsaque Clericorum Seminaria dissolvuntur, dum libertas intercipitur evangelicæ predicationis, dum elementa religiosæ institutionis in nonnullis regni partibus materna lingua tradi prohibentur, dum a suis abstrahuntur parœciis Curiones quos iisdem Episcopi præfecerunt, dum præsules ipsi reditibus privantur, cœrentur multis, carceris comminatione terrentur, dum catholici omnigenis vexationibus exagitantur; ferine potest, ut in animum inducamus quod Nobis subiicitur, neque religionem Iesu Christi neque veritatem in causam vocari?

Neque hic finis iniuriarum quæ catholicæ Ecclesiæ inferuntur. Nam accedit etiam patrocinium a Borussico, aliisque Guberniis Germanici Imperii aperte susceptum pro novis illis hæreticis, qui se *Veteres-catholicos* dicunt per eiusmodi nominis abusionem, quæ ridicula plane foret, nisi tot errores monstrosi istius sectæ adversus præcipua catholicæ fidei principia, tot sacrilegia in re divina confi-cienda et in sacramentorum administratione, tot gravissima scandala, tanta demum animarum Christi sanguine redemptarum perniciēs vin lacrymarum potius ab oculis exprimerent.

Et sane quid moliantur ac spectent miserrimi isti perditionis filii, luculenter patet tum ex aliis eorum scriptis tum maxime ex impio illo et impudentissimo quod nuper ab eo vulgatum fuit, quem ipsi modo pseudo-episcopum sibi constituerunt. Quandoquidem inficiantur ac pervertunt veram iurisdictionis potestatem in Romano Pontifice et Episcopis beati Petri et Apostolorum successoribus, eamque ad plebem seu, ut aiunt, ad communitatem transferunt: reiiciunt præfracte et oppugnant magisterium infallibile cum Romani Pontificis, tum totius Ecclesiæ docentis; et adversus Spiritum Sanctum a Christo promissum Ecclesiæ ut in ea maneret in æternum ausu incredibili affirmant, Romanum Pontificem, nec non universos Episcopos, sacerdotes et populos unitate fidei et communionis cum eo coniunctos in hæresim incidisse, quum definitiones œcumenici Concilii Vaticani sanxerunt et professi sunt. Eapropter denegant etiam indefectibilitatem Ecclesiæ, blasphemantes ipsam in toto perisse mundo, proindeque visibile eius Caput et Episcopos defecisse: ex quo sibi ferunt necessitatem impositam legitimi episcopatus instaurandi in suo pseudo-episcopo, qui non per ostium sed aliunde ascendens, uti fur et latro, in suum ipse caput Christi damnationem convertit.

Nihilosecius infelices isti, qui catholicæ religionis fundamenta suffodiunt, qui notas eius omnes et proprietates evertunt, qui tam

fœdos et multiplices commenti sunt errores, seu potius depromptos e veteri hæreticorum penu et simul collectos in medium protulerunt, minime erubescunt se catholicos dicere, et *veteres catholicos*, dum doctrina, novitate et numero suo utramque a se vetustatis et catholicitatis notam quam maxime abiudicant. Potiori certe iure adversus istos quam olim per Augustinum contra Donatianos, exurgit Ecclesia in omnes diffusa gentes, quam Christus Filius Dei vivi ædificavit super petram; adversus quam portæ inferi non prævalebunt; et quacum Ipse, cui data est omnis potestas in cælo et in terra, se esse dixit omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. «Clamat Ecclesia ad sponsum suum æternum: quid est, quod nescio qui recedentes a me murmurant contra me? Quid est quod perditum me periisse contendunt? Annuntia mihi exiguitatem dierum meorum: quamdiu ero in hoc sæculo? Annuntia mihi propter illos, qui dicunt: fuit et iam non est; propter illos, qui dicunt: impletæ sunt scripturæ, crediderunt omnes gentes, sed apostatavit et periit Ecclesia de omnibus gentibus. Et annuntiavit, nec vacua fuit vox ista. Quomodo annuntiavit? *Ecce ego vobiscum sum usque in consummationem sæculi*. Mota vocibus vestris et falsis opinionibus vestris quærit a Deo, ut exiguitatem dierum suorum annuntiet sibi: et invenit, Dominum dixisse: *Ecce ego vobiscum sum usque in consummationem sæculi*. Hic vos dicitis: De nobis dixit; nos sumus et erimus usque in consummationem sæculi. Interrogetur ipse Christus: *Et predicabitur, inquit, hoc Evangelium in universo orbe, in testimonium omnibus gentibus, et tunc veniet finis*. Ergo usque in finem sæculi Ecclesia in omnibus gentibus Pereant hæretici, pereant quod sunt, et inveniantur ut sint quod non sunt (1) »

Sed homines isti per iniquitatis et perditionis viam audacius progressi, uti iusto Dei iudicio hæreticorum sectis usuvenit, hierarchiam quoque sibi fingere voluerunt, sicuti inuimus, ac notorium quemdam a catholica fide apostatam Iosephum Hubertum Reinkens pseudo-episcopum sibi elegerunt et constituerunt; atque ut nihil impudentiæ deesset, pro consecratione eius ad illos confugerunt Ultraiectenses Iansenianos, quos ipsi, antequam ab Ecclesia desciscerent, hæreticos et schismaticos ducebant una cum ceteris catholicis. Iosephus tamen ille Hubertus audet se dicere episcopum, et, quod fidem excedit, tamquam episcopus catholicus, edito decreto, agnoscitur et nominatur a serenissimo Germaniæ Imperatore, ac iusti episcopi loco habendus et observandus subditis universis proponitur. Atqui vel ipsa catholicæ doctrinæ rudimenta declarant, nullum posse legitimum Episcopum haberi qui fidei et caritatis communione non iungatur Petræ, super quam una ædificata est Ecclesia Christi; qui supremo non adhæreat Pastori, cui omnes Christi oves pascendæ commisæ sunt; qui non devinciatur confirmatori fraternitatis, quæ in mundo est. Et sane «ad Petrus locutus est Dominus; ad unum ideo,

(1) August. in Psalm. 101 enarrat. 2. num. 8. 9.

»ut unitatem fundaret, ex uno (1)»; Petro «magnum et mirabile
»consortium potentiae suae tribuit divina dignatio, et si quid cum eo
»commune ceteris voluit esse principibus, nunquam, nisi per ipsum,
»dedit quod aliis non negavit (2)». Hinc est, quod ab hac Apostolica
Sede, ubi beatus Petrus «vivit et praesidet et praestat quaerentibus
»fidei veritatem (3), in omnes venerandae communionis iura dima-
»nant (4)»; et hanc eandem sedem «ecclesis toto orbe diffusis velut
»caput suorum certum est esse membrorum, a qua se quisquis abs-
»cidit, fit christianae religionis extorris, cum in eadem non coeperit
»esse compage» (5).

Hinc sanctus martyr Cyprianus de schismatico disserens pseudo-
episcopo Novatiano ipsam ei negavit *christiani* appellationem, ut po-
te seiuncto et abscisso ab Ecclesia Christi «Quisquis ille est, inquit,
»et qualiscumque est, christianus non est qui in Christi Ecclesia non
»est. Iactet se licet, et philosophiam vel eloquentiam suam superbis-
»vocibus praedicet; qui nec fraternam caritatem, nec ecclesiasticam
»unitatem retinuit, etiam quod prius fuit amisit. Cum sit a Christo
»una Ecclesia per totum mundum in multa membra divisa, item
»episcopatus unus episcoporum multorum concordiae numerositate
»diffusus, ille post Dei traditionem, post connexam et ubique
»coniunctam catholicam Ecclesiam unitatem, humanam conatur eccle-
»siam facere. Qui ergo nec unitatem spiritus, nec coniunctionem
»pacis observat, et se ab Ecclesiae vinculo et a sacerdotum collegio
»separat, episcopi nec potestatem potest habere, nec honorem, qui
»episcopatus nec unitatem voluit tenere, nec pacem (6)».

Nos igitur qui in suprema hac Petri cathedra ad custodiam fidei
catholicae et ad servandam ac tuendam universalis Ecclesiae unita-
tem, licet immerentes, constituti sumus, Decessorum Nostrorum
sacrarumque legum morem atque exemplum sequuti, tradita Nobis
a caelo potestate, non solum electionem memorati Iosephi Huberti
Reinkens, contra sacrorum canonum sanctionem factam, illicitam,
inanem et omnino nullam, eiusque consecrationem sacrilegam de-
claramus, reiicimus ac detestamur, sed et ipsum Iosephum Huber-
tum, et qui eum eligere attentarum, et qui sacrilegae consecrationi
operam commodarunt, et quicumque iisdem adhaeserint, eorumque
partes sequuti opem, favorem, auxilium, aut consensum praebue-
rint, auctoritate Omnipotentis Dei excommunicamus et anathemati-
zamus, atque ab Ecclesiae communiione segregatos et in eorum nu-
mero habendos esse, a quorum consuetudine congressuque sic om-

(1) Pacianus ad Sympron. ep. 3. n. 11. Cyprian. de unit. Eccl. Optat. con-
tra Parmen. lib. 7. n. 3. Siricius ep. 5. ad Episcopos. Afr. Innoc. I. epp. ad
Victric. ad conc. Cathag. et Milev.

(2) Leo M. serm. 3 in sua assumpt. Optat. lib. 2. n. 2.

(3) Petr. Chrys. ep. ad Eutich.

(4) Concil. Aquil. inter. epp. Ambros. ep. II num. 4. Hieron. epp. 14. et 16.
ad Damas.

(5) Bonif. I. ep. 14. ad Episcopos Thessal.

(6) Cyprian. contra Novatian. ep. 52. ad Antonian.

nibus Christifidelibus interdixit Apostolus, ut nec ave illis dicere diserte præceperit (1), declaramus, edicimus et mandamus.

Ex his quæ deplorando magis quam enarrando attigimus, Venerabiles Fratres, satis vobis perspectum est, quam tristis et periculo plena sit in iis quas significavimus Europæ regionibus Catholicorum conditio. Neque vero commodius res agitur, aut pacatiora sunt tempora in America, cuius regiones nonnullæ ita Catholicis infestæ sunt, ut earum Gubernia factis negare videantur catholicam quam profitentur fidem. Ibi enim aliquot abhinc annis bellum asperimum contra Ecclesiam, eiusque institutiones et iura huius Apostolicæ Sedis cœpit commoveri. Hæc si prosequeremur, Nobis non desset oratio; cum autem propter rerum gravitatem obiter perstringi non possint, de illis alias fusius agemus.

Mirabitur fortasse quispiam ex Vobis, Venerabiles Fratres, tam late patere bellum quod ætate nostra Ecclesiæ catholicæ infertur. Verum quisquis probe noverit indolem, studia, propositum sectarum, sive masonicæ dicantur, sive alio quovis nomine veniant, eaque conferat cum indole, ratione, amplitudine huius concertationis, qua ferme ubique terrarum Ecclesia impetitur, ambigere non poterit, quin præsens calamitas fraudibus et machinationibus earumdem sectarum potissimum accepta referenda sit. Ex his namque coalescit synagoga Satanæ quæ contra Ecclesiam Christi suas instruit copias, infer signa, et manum conserit. Hasce iampridem ab ipsis exordiis Prædecessores Nostri, vigiles in Israel, regibus et gentibus denunciarunt, has deinde iterum iterumque damnationibus suis perculerunt; neque Nos ipsi huic officio defuimus. Utinam supremis Ecclesiæ Pastoribus maior habita fuisset fides ab iis, qui pestem tam exitiosam potuissent avertere! At illa per sinuosos anfractus irrepens, opere nunquam intermisso, versutis fraudibus multos decipiens, eo tandem devenit, ut e latebris suis erumperet, seque iam potentem dominamque iactaret. Aucta in immensum adlectorum turba, putant nefarii illi cœtus se voti iam compotes factos ac metam præstitutam tantum non attigisse. Id assequuti aliquando, quod tamdiu inhiaverant, ut pluribus in lacis rerum summæ præessent, comparata sibi virium et auctoritatis præsidia eo convertunt audacter, ut Ecclesiam Dei durissimo mancipient servitio, fundamenta convellant quibus innititur, divinas conentur depravare notas queis præfulget insignis: quid multa? ipsam crebris concussam ictibus, collapsam, eversam, si fieri possit, ex orbe penitus deleant. Quæ cum ita sint Venerabiles Fratres, omnem adhibete operam munien-
dis adversus harum sectarum insidias et contagionem fidelibus curæ vestræ commissis, illisque qui nomen infauste dederint iisdem sectis, a perditione retrahendis. Eorum vero præsertim ostendite et oppugnite errorem, qui dolum sive passi sive molientes non verentur adhuc asserere socialem tantum utilitatem ac progressum mutuæque beneficentiæ exercitium spectari a tenebrosis hisce conven-

(1) II Ioan. v. 10.

ticulis. Exponite iis sæpe, et altius animis defigite Pontificias hæc de re constitutiones et edocete, non unos ab iis percelli masonicos cœtus in Europa institutos, sed omnes quotquot in America, aliisque totius orbis plagis habentur.

Ceterum, Venerabiles Fratres, quoniam in hæc tempora incidimus, quibus multa quidem patiendi sed et merendi instat occasio, illud curemus præprimis tamquam Christi milites boni, ne animum despondeamus, imo in ipsa qua iactamur procella certam spem nacti tranquillitatis futuræ, et clarioris in Ecclesia serenitatis, nos ipsos et laborantem clerum et populum erigamus divino auxilio confisi et nobilissima illa excitati Chrysostomi commentatione: «Multi fluctus instant, gravesque procellæ; sed non timemus ne submergamur; nam in petra consistimus. Sæviat mare, petram dissolvere nequit; insurgant fluctus, Iesu navigium demergere non possunt. Nihil Ecclesia potentius. Ecclesia est ipso cælo fortior. *Cælum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt.* Quæ verba? *Tu es Petrus et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam et portæ inferi non prævalebunt adversus eam.* Si non credis verbo, rebus crede. Quot tyranni Ecclesiam opprimere tentaverunt! Quot sartagine, quot fornaces, ferarum dentes, gladii acuti! nihilque perfecerunt. Ubinam sunt hostes illi? Silentio et oblivioni traditi sunt. Ubinam Ecclesia? Plusquam sol splendescit. Quæ illorum erant, extincta sunt; quæ ad illam spectant, sunt immortalia. Si cum pauci erant Christiani, non victi sunt; quando orbis totus pia religione plenus est, quomodo illos vincere possis? *Cælum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt*» (1). Nullo itaque commoti periculo et nihil hæsitantes perseveremus in oratione, idque assequi contendamus, ut universi cælestem iram flagitiis hominum provocatam placare nitamur; quo tandem in sua misericordia exurgat Omnipotens, imperet ventis et faciat tranquillitatem.

Interim benedictionem Apostolicam præcipuæ nostræ benevolentia testem Vobis omnibus, Venerabiles Fratres, Cleroque et populo universo singulorum curæ commisso peramanter impertimus.

Datum Romæ apud S. Petrum die XXI Novembris anno Domini MDCCLXXIII. Pontificatus Nostri vicesimo octavo.

PIUS PP. IX.

Insertamos á continuacion el siguiente auto dictado por la Sala de lo criminal de la Audiencia de Valladolid, para que tengan de él conocimiento los Sres. párrocos.

«Don Tomás Rodriguez y Hernandez, Secretario de Cámara en esta Audiencia Territorial.

Certifico: que en vista de la queja elevada á la Sala de lo criminal de esta Audiencia por el Sr. Provisor Vicario general de la Diócesis de Palencia, en solicitud de que el Juez de primera instancia de Astudillo, se inhiba del conocimiento en la causa que instruye, contra

(1) Hom. ante exil. n. 1. et 2.

D. Benito Sendino, párroco de Villalaco, sobre atribuirle coacciones en el ejercicio de los cultos, y del informe evacuado por dicho Juez de primera instancia y de lo expuesto en su razon por el Ministerio Fiscal, por la Sala de lo criminal, se ha dictado el auto siguiente.

Auto número trescientos cuarenta y cinco.

Resultando: que reunidos en Febrero último, los hermanos de la cofradía de Nuestra Señora de Valderobles del pueblo de Villalaco, el párroco D. Benito Sendino, amonestó á los casados civilmente y á los que no habian cumplido con la Iglesia, que serían espulsados de la cofradía, estendiéndose en esplicaciones sobre las consecuencias y efectos de la excomunion y que denunciado el hecho al Juzgado de Astudillo, se formó causa por atribuirse al párroco el delito previsto en el artículo doscientos treinta y seis del código penal, habiendo acudido ante esta Sala en queja el Provisor Vicario general del Obispado de Palencia, por haber denegado el Juez la inhibicion que aquel le propuso.

Considerando: que los hechos ejecutados por el párroco D. Benito Sendino, se refieren solo á los individuos de la cofradía que en el mismo hecho de serlo pertenecen á la Iglesia Católica, sin que por lo mismo sean atentatorios á la libertad de conciencia y espontáneo ejercicio del culto, puesto que el insinuado párroco como Presidente nato y Director espiritual de la cofradía, no ha hecho otra cosa que recordar el cumplimiento de sus constituciones á los que quieren pertenecer á la misma, sin emplear coacciones ni legítimos apremios contra ciudadanos no católicos.

Considerando: que no hay materia criminal que legitimar pueda el sostenimiento de la competencia suscitada,

Se declara no haber lugar á conocer por el Juez de primera instancia de Astudillo, en el asunto á que se refiere la queja producida por el citado Provisor, y á los fines consiguientes póngase en conocimiento del espresado Juez para que remita lo actuado al Provisor recurrente á los efectos que en sus facultades tenga por oportunos en vista de los hechos que motivaron el procedimiento.

Valladolid doce de Diciembre de mil ochocientos setenta y tres.—
Joaquin María Casaldueiro.—Justo José Banqueri.—Angel María Vela.—Relator, Licenciado Rodriguez.—Hernandez. (B. E. de P.)

Por disposicion del Sr. Gobernador Eclesiástico, Sede vacante, de 15 del actual, la Administracion de Cruzada descontará á las Fábricas de las Iglesias de la Diócesis lo que adeudan por la suscripcion al BOLETIN DEL CLERO hasta fin de Diciembre de 1873; lo que servirá de gobierno á los Párrocos y Mayordomos que han de percibir el importe del trimestre que se está pagando asi como el que á los recibos han de unirse los sellos que correspondan, segun las disposiciones vigentes.